

Beslissing

van de VREG van 12/05/2020

met betrekking tot de aanvraag van de distributienetbeheerders tot goedkeuring van de algemene voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken

Gelet op artikel 3.1.4., §2, 6° en art. 4.2.1. van het Energiedecreet van 8 mei 2009;

Gelet op art. 1.2.4 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit van 20 september 2019 (hierna: TRDE), goedgekeurd door de VREG bij beslissing [BESL-2019-60](#), en art. 1.2.4 van het Technisch Reglement Distributie Gas van 20 september 2019 (hierna: TRDG), goedgekeurd door de VREG bij beslissing [BESL-2019-61](#);

Gezien de vraag tot goedkeuring van de 'algemene voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken' van de distributienetbeheerders bij e-mail van 6 december 2018;

Overwegende dat algemene voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken van de distributienetbeheerders transparant, evenredig en niet-discriminerend, en conform de Vlaamse energieregelgeving zijn.

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1.	Voorwerp.....	4
1.2.	Voorgeschiedenis	4
1.3.	Wettelijk kader	4
1.4.	Voorafgaand traject.....	4
2.	Analyse	6
2.1.	Toetsingscriteria	6
2.2.	Bespreking van enkele aspecten	6
2.2.1	Art. 6.2 en 6.3 – uitvoeringstermijn.....	6
2.2.2	Art. 8.1 – betalingstermijn	7
2.2.3	Art. 9 – tarieven	7
2.2.4	Art. 11 – aansprakelijkheid klant	8
2.2.5	Art. 12 en 14.1 – wederzijdse aansprakelijkheid	8
2.3.	Beoordeling	10
	Beschikbaar gedeelte	11

1. Inleiding

1.1. Voorwerp

Voorwerp van deze beslissing zijn de voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken die door de distributienetbeheerders worden vastgesteld.

Het betreffen de voorwaarden van de beheerder van nutsleidingen in het kader van de aanleg van nutsleidingen, alsook alle daaraan verbonden ontwerpen, studies, werken en andere diensten. Dit alles met betrekking tot een net voor elektriciteitsdistributie, aardgasdistributie, kabeldistributie of riolering.

De voorwaarden regelen dus de rechtsverhouding tussen een distributienetbeheerder en zijn klant vóór de realisatie van een aansluiting, of de wijziging aan deze aansluiting.

1.2. Voorgeschiedenis

Eerder keurde de VREG reeds de “Algemene Aansluitingsvoorwaarden Eandis”¹ en de “Algemene Aansluitingsvoorwaarden Infracx”² goed. Deze voorwaarden gingen juridisch uit van de onderscheiden distributienetbeheerders, maar waren uniform voor deze distributienetbeheerders die een beroep deden op dezelfde werkmaatschappij.

Op 1 juli 2018 fuseerden de werkmaatschappijen Eandis System Operator cvba en Infracx cvba tot Fluvius System Operator. Deze fusie gaf aanleiding tot de harmonisering van de ‘aansluitingsvoorwaarden’ van de distributienetbeheerders.

De ter goedkeuring voorliggende voorwaarden betreffen de harmonisatie van de bestaande voorwaarden.

1.3. Wettelijk kader

De voorwaarden betreffen aansluitingsvoorwaarden. Aansluitingsvoorwaarden moeten door de VREG worden goedgekeurd op basis van art. 1.2.4 TRDE en TRDG, althans voor zover deze betrekking hebben op het elektriciteits- en aardgasdistributienet³.

1.4. Voorafgaand traject

De geharmoniseerde versie van de voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken werd op 6 december 2018 ter goedkeuring overgemaakt.

Opmerkingen op, en daaropvolgende aanpassingen aan de ontwerptekst werden via e-mail uitgewisseld in de periode tussen december 2018 en februari 2019.

¹ Beslissing van 31 juli 2018 tot goedkeuring van de algemene aansluitingsvoorwaarden van de netbeheerders Gaselwest, Imea, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas (BESL-2018-24)

² Beslissing van 31 juli 2018 tot goedkeuring van de algemene aansluitingsvoorwaarden van de netbeheerders Infracx West, Infracx Limburg, Inter-energa, Iveg en PBE (BESL-2018-25)

³ We zijn niet bevoegd voor de bepalingen van het reglement voor zover deze betrekking hebben op andere activiteiten BESL-2020-24

Bij brief van 27 maart 2019 lieten we vervolgens weten dat we de voorwaarden niet konden goedkeuren omdat we vaststelden dat, bij gebrek aan consultatie ervan, we de mogelijke opmerkingen of bezwaren van belanghebbenden niet konden inschatten. We verzochten Fluvius bijgevolg om hieromtrent een consultatie te organiseren.

De gevraagde consultatie vond plaats⁴, en op 9 december 2019 ontvingen we de resultaten ervan. Er bleken slechts twee partijen opmerkingen te hebben overgemaakt. De reacties betroffen opmerkingen over onder meer het verloop van de aansluitingsprocedure, de betalingsvoorwaarden, en de aansprakelijkheid van partijen. Een aangepaste versie van de voorwaarden werd overgemaakt, met vraag tot goedkeuring ervan.

Op 10 januari 2020 werden enkele opmerkingen en vragen om verduidelijking met betrekking tot artikelen 9, 11, 12 en 14 aan Fluvius overgemaakt, waaromtrent we op 31 januari 2020 antwoord ontvingen.

⁴ Zie de consultatie-pagina van Fluvius: <https://partner.fluvius.be/nl/thema/openbare-raadplegingen> - de consultatie startte op 24 juni 2019

2. Analyse

2.1. Toetsingscriteria

In geval van een goedkeuringsbevoegdheid gaat de goedkeurende overheid na of de goed te keuren akte overeenstemt met de regelgeving en conform is met het algemeen belang. Daarbij wordt nagegaan of de voorwaarden transparant, redelijk en niet-discriminerend zijn, en het recht op aansluiting op het distributienet waarborgt, en bijgevolg niet in het gedrang brengen.

In het licht daarvan werden in een voorafgaand traject opmerkingen op eerdere tekstversies van de voorwaarden aan de distributienetbeheerders overgemaakt, hetgeen leidde tot aanpassingen van de tekst, en finaal tot de ter goedkeuring voorliggende voorwaarden. Hierna bespreken we enkele aspecten van deze voorwaarden, waarvan we het opportuun vinden ons oordeel hierover toe te lichten.

2.2. Bespreking van enkele aspecten

2.2.1 Art. 6.2 en 6.3 – uitvoeringstermijn

Art. 6.2. handelt over de bepaling van de uitvoeringstermijn, en art.6.3 over de wijziging van de uitvoeringstermijn.

In deze artikelen wordt dus bepaald binnen welke termijn, en daarmee tegen welke datum, een aansluiting gerealiseerd wordt.

Het gaat uit van een initieel vaststellen van een aansluitingsdatum door partijen, waarna de mogelijkheden tot het wijzigen daarvan worden bepaald.

Vaststellen aansluitingstermijn

Het principe is dat netbeheerder en klant een uitvoeringstermijn afspreken. Dit is zo verwoord in het technisch reglement distributie elektriciteit (TRDE) of technisch reglement distributie gas (TRDG), en dit vindt ook zijn weerslag in de voorliggende voorwaarden.

In art. 6.2. is bepaald dat een klant in zijn aansluitingsaanvraag een voorstel voor uitvoeringsdatum kan doen, waarna Fluvius nagaat of dit haalbaar is. Als dit niet haalbaar is, geeft Fluvius hiervan de redenen en doet hij een tegenvoorstel. Dit doet evenwel niets af aan het recht, bepaald in TRDE en TRDG, dat een klant heeft om de realisatie in welbepaalde gevallen te eisen binnen een welbepaalde termijn: zie hiertoe art. 2.2.39 TRDE en 2.2.29 TRDG. Het komt er wel op aan dat de klant expliciete een beroep doet op dit recht.

Wijzigen aansluitingsdatum

Eenmaal de uitvoeringsdatum/-termijn vastligt, kan hiervan enkel in onderling overleg worden afgeweken. Zo is bepaald in het TRDE en TRDG, en ook in art. 6.3 van de voorliggende voorwaarden.

Verder is bepaald wat de gevolgen zijn van een uitstel van meer dan 1 jaar van de termijn door de Klant, en in welke gevallen Fluvius van de termijn kan afwijken, dus tegen de initieel afgesproken termijn in: *“wanneer het verkrijgen van vergunningen en/of toelatingen voor het realiseren van de Werken vertraging oploopt, wanneer meerwerken noodzakelijk zijn of wanneer de Klant in gebreke blijft door de aan hem toevertrouwde voorbereidende werken niet tijdig uit te voeren.”*

Er wordt daarbij terecht verwezen naar art. 12 dat handelt over de aansprakelijkheid van de netbeheerder in geval van laattijdige (her)aansluiting. Immers: eenmaal de aansluitingstermijn onder partijen is vastgesteld, is deze bindend, en een wijziging van de afgesproken uitvoeringstermijn kan leiden tot aansprakelijkheid voor schade bij de tegenpartij (aanvrager aansluiting) als gevolg daarvan.

Hoe de aansprakelijkheid voor wijziging of overschrijding van de aansluitingstermijn geregeld is, is geregeld in hogere regelgeving, maar daaraan worden tevens contractuele beperkingen gesteld door art. 12 van de voorwaarden. Artikel 12 wordt verder in deze beslissing besproken.

2.2.2 Art. 8.1 – betalingstermijn

Krachtens artikel 8.1 moet de factuur betaald worden binnen de 14 dagen, te rekenen vanaf de datum van de verzending van de factuur. Hierop kwam tijdens de consultatie de reactie dat deze termijn te kort is, gezien volgens normale handelspraktijken de betalingstermijn 30 dagen is. Dit werd door Fluvius erkend.

Weliswaar leidde dit nog niet tot aanpassing van de voorwaarden, omdat een betaaltermijn van 30 dagen technisch nog niet meteen implementeerbaar zou zijn. De huidige korte betaaltermijn van 14 dagen vindt zijn oorsprong in de huidige processen binnen Fluvius waarbij nog steeds gewerkt wordt vanuit de ICT-systemen van ex-Eandis en ex-Infrac. Het facturatiesysteem van ex-Eandis is geprogrammeerd met een betaaltermijn van 30 dagen, en dat van ex-Infrac met een betaaltermijn van 14 dagen.

Er is vastgesteld dat de programmatie een betaaltermijn van 30 dagen in het systeem van ex-Infrac veel ongewenste neveneffecten heeft; dergelijke aanpassing gaat gepaard met een hoge investering die enkel nog nuttig is voor het huidige jaar 2020. Er is immers een overschakeling naar een nieuw facturatiesysteem gepland met ingang van 1 januari 2021. Dan zal een betaaltermijn van 30 dagen geprogrammeerd zijn, hetgeen dan ook kan worden bepaald in de aansluitingsvoorwaarden.

In de tussentijd zou Fluvius geen verwijlinteressen aanrekenen op basis van de termijn van 14 dagen.

Het tijdelijke behoud van de korte betaaltermijn beoordelen we als aanvaardbaar in het licht van het niet-aanrekenen van verwijlinteressen vooraleer een betaaltermijn van 30 dagen is verstreken, alsook in het vooruitzicht van een aanpassing van de huidige korte betaaltermijn naar 30 dagen met ingang van 1 januari 2021.

2.2.3 Art. 9 – tarieven

Artikel 9 van de voorwaarden bevat bepalingen met betrekking tot de aanrekening van kosten voor meerwerken, alsook van een vergoeding voor prestaties bij niet-nakoming afspraken door de klant.

Daarbij is bepaald dat voor werken m.b.t. de elektriciteits- en aardgasdistributie gaat om voorafgaandelijk door de bevoegde regulator goedgekeurde tarieven.

Hiermee is deze bepaling conform het Energiedecreet.

De distributienetbeheerder kan immers, voor werken met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasdistributie, inderdaad enkel door de VREG goedgekeurde tarieven aanrekenen.

In geval van de aanrekening van een vergoeding voor prestaties bij niet-nakoming afspraken door de klant kan het gaan om: 'nutteloze verplaatsing tijdens de diensturen' of 'nutteloze verplaatsing buiten de diensturen', 'forfait niet respecteren aansluitbocht en/of meteropstelling' of 'forfait niet respecteren plaatsen meterkast'.

2.2.4 Art. 11 – aansprakelijkheid klant

In artikel 11 van de voorwaarden is bepaald dat de klant het risico draagt met betrekking tot de leidingen en installaties van de netbeheerder die zich bevinden op het privéterrein of in de privégebouwen van de klant (of van een derde die aan de klant een zakelijk of persoonlijk recht toekent voor de aanleg van de leidingen en installaties van de netbeheerder).

Teneinde deze aansprakelijkheid tot aanvaardbare proporties te herleiden en in evenwicht te brengen met de aansprakelijkheid van de netbeheerder als bepaald in art. 14.1 van de voorwaarden, is de aansprakelijkheid van de klant in dezelfde zin beperkt. Daarom is bepaald dat de klant het risico draagt "conform de aansprakelijkheidsregeling bepaald in art. 14.1."

2.2.5 Art. 12 en 14.1 – wederzijdse aansprakelijkheid

Artikel 12 en 14 van de voorwaarden bevatten bepalingen met betrekking tot de aansprakelijkheid.

Artikel 12 handelt over de aansprakelijkheid van de distributienetbeheerder in geval van laattijdige aansluiting of laattijdige heraansluiting.

De aansprakelijkheid als gevolg van laattijdige (her)aansluiting op welbepaalde netten (meer bepaald op het hoogspanningsnet of het middendruknet) of in welbepaalde gevallen (nl. aansluiting voor de injectie van biomethaan) wordt beperkt tot de rechtstreekse materiële schade.

Een nog striktere beperking van de gemeenrechtelijke aansprakelijkheid, nl. een aansprakelijkheidsplafond, werd geschrapt naar aanleiding van de consultatie van de voorwaarden.

De beperking van gemeenrechtelijke aansprakelijkheid staat los van het mechanisme van forfaitaire vergoeding, bepaald in het Energiedecreet (meer bepaald in art. 4.1.11/3 en 4.1.11/4).

Er is weliswaar een absoluut plafond voor de aansprakelijkheid bepaald, geldend voor zowel gemeenrechtelijke aansprakelijkheid als forfaitaire vergoeding, meer bepaald ter hoogte van de kost van de aansluiting (met een absoluut maximum van 2 miljoen euro per incident). Krachtens art. 12 van de voorliggende voorwaarden is het bedrag dat overeenstemt met de kost van de aansluiting de maximale schadevergoeding die de distributienetbeheerder verschuldigd is als gevolg van een laattijdige (her)aansluiting in de welbepaalde gevallen (aansluiting op hoogspanningsnet of middendruknet, of aansluiting voor de injectie van biomethaan).

We oordelen dat de beperking van de gemeenrechtelijke aansprakelijkheid tot de rechtstreekse materiële schade in geval van laattijdige (her)aansluiting, in de welbepaalde gevallen, aanvaardbaar is. Zelfs al is schade als gevolg van laattijdige (her)aansluiting vaak of grotendeels immaterieel: er is door de decreetgever geopteerd voor een recht op een forfaitaire dagvergoeding in geval van laattijdige (her)aansluiting, teneinde een beperkte maar snelle vergoeding mogelijk te maken.

Het plafonneren van de totale aansprakelijkheid tot het bedrag van de kost van de aansluiting is naar ons oordeel eveneens redelijk en evenwichtig.

Dergelijke plafonnering, ook met betrekking tot de forfaitaire vergoeding, is mogelijk op grond van art. 4.1.11/2 van het Energiedecreet, dat bepaalt dat contractuele afwijkingen van de forfaitaire vergoedingsplicht mogelijk zijn.

In geval van laattijdige aansluiting heeft de aanvrager van een aansluiting met detailstudie recht op een vergoeding van 100 euro (niet-geïndexeerd) per dag vertraging. In geval van laattijdige heraansluiting gaat het om een bedrag van 75 euro per dag.

Dat deze dagvergoeding niet verder oploopt zodra de kostprijs van de aansluiting bereikt is, lijkt ons een redelijke beperking.

Het plafonneren van de vergoeding geeft alvast geen vrijgeleide aan de distributienetbeheerder tot een onbeperkte inertie. Het is immers niet zo dat hij geen verdere prikkels kan krijgen om de (her) aansluiting te realiseren. Blijft immers de toezichtsfunctie van de VREG, die een boete kan opleggen in geval van een inbreuk op de energieregelgeving⁵. Deze boete komt dan weliswaar niet de netgebruiker toe (cfr. art. 13.7.1 van het Energiedecreet), maar de stimulans voor de distributienetbeheerder om over te gaan tot een snelle aansluiting, zal er zeker zijn.

De wijze van plafonneren lijkt ons ook beter dan een forfaitair plafond, omdat op die manier het aansprakelijkheidsplafond meer op maat is: hoe hoger de kost van de aansluiting, hoe hoger de schadevergoeding kan oplopen.

Artikel 14.1. handelt over de wederzijdse aansprakelijkheid met betrekking tot de realisatie van de werken. De aansprakelijkheid van partijen wordt beperkt tot de lichamelijke en rechtstreekse materiële schade als gevolg van fout.

Een bijkomende beperking van de aansprakelijkheid, nl. een aansprakelijkheidsplafond, werd geschrapt naar aanleiding van de consultatie van de voorwaarden.

BESL-2020-24

⁵ cfr. art. 13.3.2 en 13.3.4 Energiedecreet

We oordelen dat de beperking van de wederzijdse aansprakelijkheid voor fout tot de aansprakelijkheid voor lichamelijke en rechtstreekse materiële schade, redelijk is.

2.3. Beoordeling

De voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken zijn transparant, evenredig en niet-discriminerend, en zijn conform de hogere regelgeving.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Enig artikel. De in bijlage gevoegde algemene voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken van de distributienetbeheerders, zoals gevoegd in bijlage, goed te keuren.

Voor de VREG

Brussel, 12 mei 2020

Pieterjan Renier
algemeen directeur

BIJLAGE: [algemene voorwaarden voor aanleg- en aansluitingswerken van de distributienetbeheerders](#)